

ת"פ 7108/02/16 - מדינת ישראל נגד הלאל טאהא, עאטף שנאוי, מגדי ואכד, ראגב דבס

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 7108-02-16 מדינת ישראל נ' טאהא(עציר) ואח'

לפני כבוד השופט אבי לוי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. הלאל טאהא (עציר)

2. עאטף שנאוי (עציר)

3. מגדי ואכד

4. ראגב דבס (עציר)

גזר דין בעניין הנאשמים 2 ו-4

כללי

עאטף שנאוי (הנאשם 2) וראג'ב דבס (הנאשם 4) הודו, במסגרת הסדר-טיעון, לאחר שהותר להם לחזור מכפירתם, ולאחר שעניינם הופרד מעניינם של הנאשמים האחרים בפרשה זו, בעובדות כתב-אישום מתוקן אשר הוגש נגדם.

על-סמך הודאתם, הורשעו בעבירות כדלקמן -

הנאשם 2 הורשע בביצוען (בצוותא חדא) של שתי עבירות בנשק. האחת, עניינה **בהובלת נשק (ותחמושת) ונשיאתם** בלא רשות על פי דין, בניגוד לסעיפים 144(ב) רישא וסיפא ו- 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). השנייה, עניינה **בסחר בנשק** בלא רשות על פי דין, בניגוד לסעיפים 144(ב) ו-29 לחוק העונשין.

הנאשם 4 הורשע בשתי עבירות של **סיוע לעבירות בנשק**. האחת, עניינה **סיוע לרכוש נשק (ותחמושת)** בלא רשות על פי דין, בניגוד לסעיפים 144(א) רישא וסיפא ו- 32 לחוק העונשין. השנייה, עניינה **בסיוע להוביל ולשאת נשק (ותחמושת)** בלא רשות על פי דין, בניגוד לסעיפים 144(ב) רישא וסיפא ו- 32 לחוק העונשין.

כבר בשלב זה ראוי לציין, שבמסגרת הפרשה בה קא עסקינן, נתנו כבר את הדין לפני בית-משפט זה שניים מהמעורבים האחרים:

הלאל טאהא (נאשם מס' 1 בכתב-האישום), עליו הוטלו **22 חודשי מאסר לריצוי בפועל**, לצד עונשים אחרים, לאחר שהורשע בקשר לפשע ובשלושה סעיפים שעניינם עבירות בנשק-החזקתו, נשיאתו הובלתו ומכירתו.

על **סאאר שחאדה** (אשר הואשם במסגרת תיק אחר באותה הפרשה) הוטלו **36 חודשי מאסר** בפועל (ועונשים נוספים) בגין מעורבותו בפרשה זו ובפרשה פלילית נוספת לאחר שהורשע בפרשה בה קא עסקינן בעבירות של קשירת קשר החזקת נשק, הובלתו, נשיאתו ומסחר בו.

לפיכך, ומאחר שבהתאם לכלל אחידות הענישה יש מקום לשמור על ענישה פרופורציונית בין מעורבים שונים בעשייה פלילית דומה, איש איש לפי מעורבותו וחלקו, יתמקד גזר-דין זה בניסיון לשרטט את חלקו היחסי של כל אחד מהמעורבים בעשייה הפלילית המתוארת להלן ובניסיון לקביעת עונש, העולה בקנה אחד עם העונשים, אשר כבר הוטלו על המעורבים האחרים. מובן, כי ככל שנסיבות אישיות מקלות או מחמירות יישקלו עת באים למוד לכל אחד מהנאשמים את עונשו, יהא בכך כדי להשפיע במידה כזו או אחרת על אותה פרופורציה, המתחייבת מעקרונות ההגנות והצדק היחסי.

עובדות ההרשעה

בימים 11 ו-12 בחודש ינו' 2016, קשרו הנאשם 1 וסאאר למכור אקדח מסוג FN 9 מ"מ וכן מחסנית תואמת. לשם כך, שוחח הנאשם 1 עם הנאשם 2 ותיאם עימו פגישה לשעת ליל על מנת להוציא לפועל את המכירה לרוכש, שעיו עמד הנאשם 2 בקשר. העסקה לא יצאה לפועל באותו היום (11.1.16) שכן הרוכש לא הצליח לגייס את סכום-הכסף הנדרש. לפיכך, סוכם, כי היא תבוצע למחרת (ה-12.1.16).

במקביל לכך, בצד הרוכשים, קשרו הנאשמים 3 ו-4 לרכוש נשק מידי המוכרים, שעיו עמד הנאשם 2 בקשר. הנאשם 3 קיבל פרטים ביחס לנשק מהנאשם 2 ותיאם עימו את מועד הוצאת העסקה לפועל, כאמור לעיל. הנאשמים 3 ו-4 תיאמו כי הנאשם 3 יאסוף את הנאשם 4 וכן את מרואן (בן דודו של הנאשם 3) ברכב בדרך לביצוע הרכישה.

ואכן, ביום 12.1.16 בשעה 17:00, נהג הנאשם 1 ברכב לכיוון מקום המפגש שתואם עם הנאשם 2 לצורך ביצוע העסקה - תחנת דלק בכניסה לכפר שעב. אותה שעה, אסף הנאשם 3 ברכב את מרואן ואחר-כך את הנאשם 4. במהלך נסיעה זו, שוחח הנאשם 4 בטלפון עם הנאשם 2 ותיאם עימו את מקום איסופו בכפר מכר. הנאשם 4 כיוון את הנאשם 3 למקום האיסוף ושם הצטרף אליהם הנאשם 2. מכאן, כיוון הנאשם 2 אל מקום המפגש עם הנאשם 1. האחרון הגיע למקום בשעה 17:30. נאשם 2 יצא מהרכב ועבר לשבת ברכב בו נהג הנאשם 1. השניים נסעו יחדיו לכיוון ביתו של סאאר. משם הם אספוהו. מאותה נקודה היה ברשותם האקדח. אותה שעה שוחח הנאשם 4 טלפונית עם הנאשם 2 והשניים תיאמו מקום פגישה בכפר שעב.

בשעה 17:53 הגיעו הנאשמים 1 ו-2 וכן סאאר כשברשותם האקדח למקום המפגש. הנאשם 1 ו-סאאר הפקידו בידי של הנאשם 2 את הנשק. הנאשם 1 אף מסר לסאאר כפפה והנחה אותו להחזיק את כלי-הנשק באמצעותה. נאשם 2 ו-סאאר יצאו מרכבו של הנאשם 1 ועברו לשבת ברכב בו ישב הנאשם 3. ברכב מסר הנאשם 2 את הנשק לנאשם 3 וציין כי הנשק "נקי". הנאשם 4 העיר כי הוא איננו "נקי" ואילו נאשם 3 ציין שהוא מעוניין לבדקו. הוצע לנסוע לחורשה סמוכה לבדוק אותו. בחורשה, הוציא הנאשם 3 סך של 23,000 ₪ וספרו ברכב. אח"כ מסר את הכסף לנאשם 2, אשר ספרו אף הוא ונטל מתוכו 500 ₪ בהסכמת סאאר. את היתרה מסר לידיו של סאאר. במהלך הנסיעה, וכאשר הם בחורשה שוחח הנאשם 1 עם הנאשם 2 כדי לוודא שמלוא הכסף שולם ושוחח עם סאאר כדי לוודא שהוא מוסר את הנשק, מקבל הכסף ושב. בשיחה עודכן הנאשם 1 בספירת הכסף. אח"כ, יצא סאאר לכיוון רכבו של הנאשם 1. הנאשם 3 דרך את הנשק, הוציאו מבעד לחלון וירה 7 כדורים ארצה. או-אז, הוא אישר כי הנשק תקין והנאשמים 2,3,4 וכן מרואן נסעו מהמקום כשהנשק ברשותם.

ראיות לעונש

התביעה

התביעה לא הגישה ראיות בעניינו של הנאשם 2.

בעניינו של הנאשם 4 הוגש תדפיס מידע פלילי, אשר לימד שהוא הורשע בבית-המשפט המחוזי בחיפה בעבירות של החזקת נשק שלא כדין, נשיאתו והובלתו שלא כדין וכי הוטלו עליו, ביום 26.10.15, עשרה חודשי מאסר לריצוי בפועל, עונש מאסר על תנאי בן עשרה חודשים למשך שלוש שנים לבל יעבור עבירות נשק מסוג פשע, וכן קנס כספי. מעיון בגזר-הדין אשר ניתן בעניינו של הנאשם 4 למדתי, שהוא נתפס בסביבת בית של אדם אחר באבו-סנאן כשהוא לובש כפפה שחורה ומחזיק אקדח מסוג FN 9 מ"מ עם שתי מחסניות ו-14 כדורים. בית-המשפט קבע למעשה מתחם ענישה הנע בין 10 לבין 30 חודשי מאסר בפועל ולנוכח מצבו הבריאותי והנפשי, גילו ועברו הנקי, מצא לנכון להסתפק בהטלת 10 חודשי מאסר בפועל. לא למותר לציין, שהעבירה בה אני דן כעת נעברה זמן לא ארוך לאחר שהנאשם סיים ריצוי עונשו בגין העבירה הקודמת.

ההגנה

בעניינו של הנאשם 2 לא הוגשו ראיות לעניין העונש.

באת-כוחו של הנאשם 4 הגישה לי ראיות כדלקמן - מסמכים וחוות-דעת רפואיות בעניין מצבו הנפשי; הללו לימדו שבעקבות תאונת-דרכים אותה עבר בגיל 14, תאונה אשר פגעה ביכולתו לממש עצמו כשחקן כדורגל חלה הדרדרות קשה במצבו הנפשי; הוא עזב את הלימודים; הוא השתמש בסמים; הוא היה מחוסר מוטיבציה לשינוי. אובחנה אצלו מצוקה נפשית קשה וצוין, כי הוא זקוק מאוד לטיפול, בין השאר תרופתי. חוו"ד מאוחרת יותר לימדה על פוסט-טראומה עם חיזוי שלילי לשיפור. עוד הוגשה חוות-דעת רפואית בעניין מצבו האורתופדי, אשר לימדה שהתאונה גרמה לנכות צמיתה בשיעור משוקלל של 35.4%. במישור הנפשי אובחנה אצלו נכות צמיתה בשיעור של 15% על רקע פוסט-טראומה. חוות-דעת מטעם המחלקה לשירותים חברתיים בעניינו לימדה, כי הוא התמכר בעבר לשימוש בסמים (מריחואנה) וזקוק לסיוע גם בהקשר הזה.

אביו העיד בבית-המשפט ומסר, כי לאחר שנדון בפעם הקודמת בבית-המשפט נקבעה לו פגישה עם רופא פסיכיאטר אך הדבר לא יצא לפועל מפאת מעצרו. צוין עוד, שמצבה הנפשי של אימו קשה גם-כן.

תסקירי שירות המבחן

לנוכח גילם הצעיר של הנאשמים הוזמנו והתקבלו תסקירים מאת שירות המבחן בעניינם. להלן עיקריהם -

הנאשם 2

צוין, כי נאשם זה בגר 7 שנות לימוד בלבד שכן החליט לעזוב את ספסל הלימודים מפאת המצב הכלכלי הקשה של משפחתו ובמגמה לסייע בפרנסת המשפחה. הוא עבד בעבודות שונות עד שעבר תאונת-דריסה, בעקבותיה נזקק לניתוח בידו. כתוצאה מכך, נבצר ממנו לעבוד כשנה. בהמשך, הוא עבד לסירוגין עד להסתבכותו הנוכחית. צוין עוד, כי בתיקו הקודם, במסגרת בדיקות שנערכו לו עלה שהשתמש בחשיש אך גילה רצון להיגמל. הוא אמור היה לעבור וועדת אבחון בחודש פבר' 2016 אך מעצרו גרם לביטולה.

שירות המבחן זיהה בנאשם 2 רצון להשתתף בהליך טיפולי על-מנת לצאת מהסביבה העבריינית שאליה נקלע אך מציין לצד זאת כי הוא נגרר בקלות לסיטואציות שליליות, ולפיכך כי "הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד הינו בינוני וברמת

חומרה בינונית".

המלצת השירות בעניינו איננה כוללת המלצה על חלופת ענישה בקהילה אלא על שילובו בהליך טיפולי בין כתלי הכלא.

הנאשם 4

שירות המבחן עמד על רקעו הרפואי והפסיכיאטרי כמפורט לעיל; כן עמד השירות על עברו הפלילי ובפרט הרשעתו בעבירת נשק. צוין, כי הוא הביע "עמדות הנותנות לגיטימציה באשר לנשיאת נשק, אותה הוא מתאר כמקובלת בסביבת מגוריו".

התרשמות שירות המבחן בעניינו היא כי הוא נגע בחברה שולית ורכש דפוסים עברייניים על רקע חשיפה ממושכת לשוליות ולעבריינות כחלק מחיפוש תחושת שייכות והשתייכות. בשל נטייה להתנהגות פורצת גבולות, המתבטאת בעבירות חוזרות בתחום הנשק עולה הערכת סיכון גבוהה להישנות התנהגות שולית ובעייתית מצידו. צוין עוד, כי לא נוצר כל פתח לבחינת אפיק שיקומי במסגרת השירות. אין המלצה טיפולית ומתואר סיכון גבוה להישנות מעשים עוברי-חוק. נדרשת, כך צוין, "ענישה מוחשית וברורה".

טיעונים לעונש

התביעה

התובע המלומד עתר לקביעת מתחם ענישה הולם הנע בין שתי שנות מאסר לבין 4 שנים ביחס לנאשם 2. הוא ציין שמתחם זה עולה בקנה אחד עם המתחמים שנקבעו בפסיקת בית-משפט זה בעניינם של הנאשם 1 (20 עד 42 חודשי מאסר) וסאאר (שנתיים עד חמש שנות מאסר). הוא ציין, כי הוא רואה את חלקו של נאשם זה בהוצאת העסקה אל הפועל כמרכזי במיוחד, מקביל לחלקם של מוכרי הנשק. הוא זה שיצר את הקישור בין המוכרים לקונים; לנוכח אופייה המיוחד של העסקה, יש חשיבות רבה לגורם המתווך; בלעדיו ובלעדי האמון שרוכשים לו שני הצדדים, לא תוכל העסקה לצאת לפועל.

בכל הנוגע לנאשם 4 הציע התובע טווח ענישה הולם הנע בין 10 חודשי מאסר לבין 18 חודשים. הוא סייע לרוכשים לא בנוכחות בלבד אלא בהכוונה, בעמידה בקשר טלפוני עם הנאשם 2 ובמתן הערות ביחס לנשק ו"נקיונו". התביעה עתרה להטלת עונש, המצוי ברף העליון של המתחם האמור בהתחשב בעברו הפלילי, ובהמלצות שירות המבחן לגביו.

ההגנה

בא-כוחו המלומד של הנאשם 2, עו"ד אברהים עודה, טען שחלקו של מרשו בפרשה פחות בהרבה מזה של האחרים; האקדח איננו שלו; הוא איננו מקור הנשק; הרווח מהעסקה איננו מוצא דרכו לכיסו. בפועל, הוא קיבל ₪ 300 בלבד (אף כי אמור היה לקבל ₪ 500). לנוכח גילו הצעיר (20), עברו הנקי והעובדה שהוא נגרר אחרי הבכירים ממנו, ראוי להטיל עליו, לפי הנטען, עונש קל הרבה מזה שהוטל על הנאשם 1 (22 חודשי מאסר). לדבריו, הרף העליון במתחם הענישה צריך להיות 12 או 13 חודשי מאסר.

לאור זאת, טען, ראוי להסתפק בתקופת מעצרו מיום 12.1.16 כעונש מאסר לריצוי בפועל.

בא-כוחו המלומדת של הנאשם 4, עו"ד סלאם שריף, עמדה בהרחבה על נסיבותיו האישיות של מרשה, על גילו

הצער, על התאונה הטראגית שקטעה את מסלול חייו, על מצבו הרפואי והפסיכיאטרי הקשה ועל מצבה הסוציו-אקונומי הקשה של משפחתו.

לדבריה, חלקו של הנאשם 4 בפרשה מזערי. הוא לא רכש ולא מכר; הוא לא זכה לתמורה כלשהי; פניו לשיקום וראוי, אפוא, לאפשר לו להשתקם על-ידי הטלת עונש מאסר קצר.

דברם האחרון של הנאשמים

הנאשמים ציינו כי הם מתחרטים על מעשיהם ומבקשים סליחה עליהם. הנאשם 2 הדגיש שאיננו מעוניין לחזור על טעותו ומעוניין לעלות על דרך חדשה ואילו הנאשם 4 ציין שטעה אמנם פעמיים אך כעת, הוא איננו רוצה עוד ללכת בדרך הפשיעה ומבקש הזדמנות להשתנות.

דין והכרעה

שני הנאשמים הורשעו במעורבות בפרשה פלילית שבמסגרתה נמכר כלי-נשק (אקדח מסוג FN) ומחסנית תמורת סך כולל של 23,000 ₪.

כפי שהדברים פורטו בהרחבה לעיל, הנאשם 2 היה הגורם הפעיל והמאפשר לעסקת המכר לקרום עור וגידים בהיותו איש-ביניים או מתווך בין חבורת המוכרים (הנאשם 1 ו-סאאר) לבין חבורת הקונים (הנאשמים 3 ו-4 וכן מרואן).

הנאשם 4 סייע לנאשם 3 ולמרואן בפעולת הרכישה; נכח במקום; עמד בקשר עם הנאשם 2 ואף בחן את כלי-הנשק כשהוא הועבר לרכב בו שהה.

אין חולק על כך, שביחס לכל אחד משני הנאשמים, עניין לנו כאן ב"אירוע אחד" (כמשמעו של מונח זה בסעיף 40ג(א) בחוק העונשין).

אפנה כעת לקביעת מתחם הענישה ההולם ביחס לכל אחד מהנאשמים (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין).

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים ברורים ואין צורך להכביר מילים אודותיהם. תעשיית הנשק הבלתי-חוקי (סחר בו, רכישתו, החזקתו נשיאתו והובלתו) מאפשרת לגורמים חבלניים ועברייניים להוציא זממם לפועל ובכך לסכן את שלום הציבור ואת בטחונו. "סוחרי הנשק" ועוזריהם הם המאפשרים לנשק לעשות דרכו לאותן ידיים. אין מנוס, אפוא, מהענשתם בחומרה על-מנת לשנות את "מאזן הכדאיות" של עבירות המסחר בנשק, והעבירות הכרוכות בו. מתאימים לעניין זה הדברים שכתבה כב' השופטת א' חיות במסגרתו של ע"פ 2251/11 ג'מאל נפאע נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.12.11) לפיהם:

"..אכן, סחר בלתי חוקי בנשק סולל את הדרך לפעילות אלימה ובלתי חוקית והדבר חמור שבעתיים במציאות הישראלית בה קיים חשש תמידי כי נשק המוחזק באופן בלתי חוקי יתגלגל לא רק לידיים עברייניות, עניין חמור לעצמו, כי אם לידיהם של אלה המבקשים להוציא אל הפועל פעילות חבלנית עוינת (ראו: ע"פ 11448/03 מדינת ישראל נ' גרבאן ([פורסם בנבו], 29.3.2004); ע"פ 5220/09 עוואודה נ' מדינת ישראל, פסקה י' ([פורסם בנבו], 30.12.2009)). על כן, כל מי שהופך עצמו לחוליה במנגנון זה של סחר בלתי חוקי בנשק, מוחזק כמי שמבין ויודע אל נכון מה עלולות להיות התוצאות הנובעות ממעשיו ומהן הסכנות הנשקפות ממעשים אלה לחברה כולה (ראו ע"פ 4831/03 אבו בכר נ' מדינת ישראל, פסקה 4 ([פורסם בנבו], 23.5.2004)..."

עמוד 5

שני הנאשמים כאחד, בהשתתפותם במזימה הפלילית שתוארה לעיל פגעו באינטרסים הללו פגיעה של ממש, הראויה לתגובה עונשית הולמת.

כפועל יוצא מאופי האינטרסים החברתיים הנפגעים וממידת הפגיעה בהם, אימצו בתי-המשפט מדיניות ענישה מחמירה ובלתי-מתפשרת כלפי אנשי "תעשיית המסחר בנשק". הדברים נכונים ביחס לכל מי שמחזיק נשק שלא כחוק; הוא נכון עוד יותר ביחס למי שנושאו או מובילו שלא כחוק והוא נכון שבעתיים במי שרוכש או סוחר בכלי-נשק שלא כחוק. יפים לעניין זה הדברים שנכתבו במסגרתו של ע"פ 5833/07 **עלאא ח'ורי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.11.07) לפיהם:

"...סחר בנשק הוא תופעה מסוכנת, במיוחד בימינו אלה. הניסיון מלמד שנשק אשר מקורו מפוקפק, לאחר שהוא יוצא מידי המחזיק בו, מוצא את דרכו לידיים עברייניות או למפגעים למיניהם, והרי אלה גם אלה כבר הוכחו כי אין הם מהססים להשתמש בו גם במקומות סואנים, וגם כאשר ברור להם כי עלולים להיפגע מהירי אנשים תמימים שנקלעו לזירה בדרך מקרה. לפיכך, התרענו בעבר ונחזור ונתריע גם הפעם, כי כל החוטא בעבירות מסוג זה עלול להידרש לשלם מחיר יקר, ואף באובדן חירותו לתקופה ממושכת.."

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם, בעניינם של הנאשמים, עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת במגוון עבירות בנשק הזהות לנידון דידן. אומר מיד, מדיניות הענישה הנהוגה בעבירת בנשק הינה מגוונת. ברי, כי תלויה היא **בנסיבותיו** של כל מקרה ומקרה.

כך למשל, בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 2422/14 **עלי חד'ר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.12.14) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, במסגרתו הושת על המערער עונש מאסר **בן 36 חודשים לריצוי בפועל**, בגין ביצועה של עבירת סחר בנשק לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין. בפרשה זו המערער מכר, תמורת 9,000 ₪, לסוכן משטרתי, **רובה מסוג "קרל גוסטב"** - סוג כלי נשק התקפי שבמהותו משקף סיכון רב יותר מאשר זה הנשקף מאקדח. כאן המקום לציין, בפרשה זו היו מעורבים שניים נוספים. האחד, טרם נתפס (נכון למועד פסק הדין) על ידי רשויות החוק. השני, נאשם נוסף בפרשה, הורשע גם הוא בעבירת סחר בנשק לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין בגינה נגזרו עליו **20 חודשי מאסר לריצוי בפועל** (במסגרת הסדר טיעון לעניין טווח הענישה המוצע). נקבע כי, מאחר והמערער הוא אשר הביא את הרובה וקיבל את מלוא התמורה עבורו, אזי חלקו בעסקה פעיל יותר מזה של הנאשם הנוסף, שנטל אמנם חלק פעיל בעסקה, אבל שימש למעשה כמתווך בה.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 4460/11 **מדינת ישראל נ' אחמד פאיד** (ניתן ביום 28.11.11) הגישה המדינה ערעור על קולת העונש (16 חודשי מאסר לריצוי בפועל) שהשית בית המשפט המחוזי בנצרת על המשיב, בגין ביצוען של **מספר עבירות** שעניינן **נשיאת נשק** ותחמושת שלא כדין לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), **מספר עבירות של רכישה והחזקת נשק** ותחמושת שלא כדין לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין **ועבירת יריות באזור** מגורים לפי סעיף 340 לחוק העונשין. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והעמיד את עונשו של המשיב על **24 חודשי מאסר לריצוי בפועל**. במקרה זה רכש המשיב אקדח מסוג FN ושלוש מחסניות התואמות לאקדח ובהן כדורים תואמים. המשיב נשא עימו והטמין בחדרו את האקדח והתחמושת. עוד פורט כי המשיב החזיק בכלי נשק נוספים, ובהם: רובה אוטומטי מאולתר מסוג "קרל גוסטב" ומחסנית תקינה תואמת, אקדח דמוי עט, 9 קופסאות של כדורים מסוג 9 מ"מ ו-2 קופסאות כדורים מסוג 5.56 מ"מ, מטען חבלה מאולתר ומחסנית ריקה. המשיב הטמין את כלי הנשק במקומות שונים בחדרו: במזוודה ליד מיטתו, מתחת למושב הכורסא בחדרו ובתוך ארון בחדרו. ביום 12.6.2010 המשיב נשא עמו את האקדח והמחסנית וכן את הרובה ובמהלך חתונה, בה השתתף, ירה באמצעותם כ-50 כדורים בליבה של שכונת מגורים ביחד עם אחרים.

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת ע"פ 319/11 **מדינת ישראל נ' מוחמד יאסין** (ניתן ביום 5.2.11) הגישה המדינה ערעור על קולת העונשים אשר גזר בית המשפט המחוזי בחיפה על המשיבים - מוחמד יאסין (40 חודשי מאסר לריצוי בפועל) וג'מאל יאסין (32 חודשי מאסר לריצוי בפועל) - בגין ביצוען של עבירות שעניינן נשיאת והובלת נשק שלא כדין (**שני אירועים**) וסחר בנשק שלא כדין (**מוחמד בשלושה אירועים וג'מאל באירוע אחד**). כמו כן, במסגרת זו נדון הערעור שהגיש מוחמד על חומרת העונש שנגזר עליו(ע"פ 906/11). עובדות המקרה בפרשה זו לימדו כי מוחמד סיכם (בשלושה מקרים שונים) עם סוכן משטרה סמוי שימכור לו אקדחים מסוגים שונים, כאשר באחת מהעסקאות אף נמסר לסוכן תת מקלע מאולתר. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של מוחמד וקיבל את ערעור המדינה באופן שהעמיד את עונשו מוחמד על **48 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בעוד על ג'מאל הוטלו 38 חודשי מאסר לריצוי בפועל**.

במסגרת תיק פלילי 9111-02-15 **מדינת ישראל נ' אחמד חסרמה** (ניתן ביום 20.9.15) גזר בית המשפט המחוזי בחיפה על הנאשם **10 חודשי מאסר לריצוי בפועל** בגין ביצוען של שתי עבירות בנשק - האחת, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין והשנייה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקרה בפרשה זו היו אלו: עת הגיעו שוטרים לסוכת אבלים של משפחת חסרמה, בכפר בענה, במטרה לעכב את יוסף חסרמה לחקירה, הבחין בהם הנאשם שהיה במתחם והחל במנוסה מהם כאשר הוא נושא ומחזיק אקדח מסוג FN ומחסנית עם 13 כדורים 9 מ"מ. במהלך המנוסה מהשוטרים זרק הנאשם את האקדח והמחסנית.

במסגרת תיק פלילי 15316-10-12 **מדינת ישראל נ' אחמד אבו חאדר** (ניתן ביום 30.5.13) גזר בית המשפט המחוזי בירושלים על הנאשם (נאשם 2) **15 חודשי מאסר לריצוי בפועל** בגין ביצועה של עבירת הניסיון לסחר בנשק לפי סעיפים 144 (ב2) לחוק העונשין ו-25 לחוק העונשין. על נאשם נוסף בפרשה זו (נאשם 1) **הוטלו 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל**, במסגרת הסדר טיעון סגור בעניינו. במקרה זה סוכן משטרה יצר קשר עם נאשם 1 וקשר עמו קשר לרכישת שני אקדחים. הסוכן ושני הנאשמים נפגשו בירושלים ברכב נהוג על-ידי נאשם 1. בהוראות נאשם 1 הוציא נאשם 2 אקדח ומחסנית ריקה ומסרם לסוכן שהחזירם לנאשם 2 לאחר בדיקה ואז נאשם 1 לקח ממנו האקדח. נאשם 1 הבהיר לסוכן כי אין בנמצא אקדח נוסף. נאשם 1 דרש 20,000 ₪ עבור האקדח. בשלב זה הוזעקו שוטרים וכאשר הופיעו, הורה נאשם 1 לנאשם 2 לזרוק האקדח מהחלון וכך עשה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט' לחוק העונשין)

2. נבחן תחילה את עניינו של הנאשם 2.

מעשהו היה מתוכנן; כמפורט לעיל, הוא היה חלק מהמנגנון אשר אפשר את ביצוע העסקה והוצאתה אל הפועל בכל מובן; חלקו היחסי בביצוע העבירה היה, לטעמי, משמעותי. בעניין זה, מקובלת עליי לחלוטין עמדת התובע, שלפיה תפקידו של נאשם זה כ"גורם היעיל" ביצירת הקשר היה חשוב בהתחשב באופי העסקות בהן קא עסקינן. פועל יוצא של המעשה עלול היה להיגרם נזק של ממש - התגלגלות כלי-נשק קטלני לידיים בלתי-מוסמכות, עברייניות ואולי אף עוינות. מנזק זה דומה שהנאשם התעלם. הנאשם ביצע את מעשהו בשל מצוקה כלכלית; הוא הבין את הפסול שבמעשה אף כי לנוכח עברו הנקי וגילו הצעיר, מוכן אני לקבל את דבריו, שלפיהם נגרר וטעה.

4. אעבור כעת לבחון עניינו של הנאשם 4.

אין ספק, שגם לגביו היה מעשה העבירה מתוכנן. חלקו היחסי בעסקה בכללותה היה מוחשי אף כי לא משמעותי. הוא לא היה זה שסיפק את הכסף או נטל, לבסוף, את האקדח. דא עקא, שברור שהיה לו חלק מהותי בעבודת-התיאום;

הוא נכח בזמן ביצוע העסקה, הוא בדק את כלי-הנשק והעיר על "נקיונו". אין ניתן, אפוא, לומר שהמדובר בסיוע שולי וחסר-חשיבות.

גם אם נאשם זה לא זכה להטבה כלכלית או אחרת כתוצאה ממעורבותו בעסקה, אין בידי לקבל את הטענה שלפיה נוכחותו במקום היתה מקרית או שולית. עובדות המקרה מלמדות אחרת.

הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה הינו ממשי; הנאשם ביצע את המעשה מפאת התחברותו לגורמים שוליים והיגררותו אחריהם. הוא הבין היטב את אשר עשה יכול וצריך היה להימנע מכך (בפרט על רקע הרשעתו בעבר הקרוב בעבירה דומה).

מתחמי הענישה ההולמים

לאחר שנבחנו לעיל הערכים החברתיים, שבהם פגעו הנאשמים במעשיהם ומידת הפגיעה בהם, עמדתי על מדיניות הענישה בכגון דא וציינתי את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, באה השעה לשרטט את מתחמי הענישה ההולמים ביחס לכל אחד משני הנאשמים שלפניי.

רגע לפני כן, ראוי להיזכר במתחמי הענישה שנקבעו בענייניהם של הנאשם 1 ושל סאאר, שותפיהם של הנאשמים דכאן בביצוע העבירות.

בעניינו של סאאר נקבע מתחם ענישה הנע בין שתי שנות מאסר לבין חמש שנות מאסר (כאשר התביעה ציינה כרף עליון ארבע שנות מאסר).

בעניינו של הנאשם 1 נקבע מתחם ענישה הנע בין 20 חודשי מאסר לבין 42 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים.

לטעמי, כלל אחידות הענישה מחייב שמירה על פרופורציה ראויה לא רק בין עונשיהם של הנאשמים השונים אלא גם בין מתחמי הענישה הנקבעים לכל אחד מהם, כמובן, מתוך התחשבות בחלקו היחסי ובמידת מעורבותו של כל אחד מהם בעשייה הפלילית.

נתחיל בקביעת מתחם העונש ההולם לעניינו של הנאשם 2 -

מתחם הענישה ההולם בעניינו, מתוך התחשבות במתחמי הענישה שנקבעו ביחס לאחרים בפרשה ובשים לב לחלקו בה, עומד על **15 חודשי מאסר עד 33 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים**. אני סבור שחלקו של נאשם זה בפרשה איננו שולי או פעוט כפי שטען הסנגור ולפיכך, סברתי שאף שמתחם הענישה בעניינו צריך להיות חמור פחות מזה שנקבע בעניינם של המעורבים העיקריים, עדיין מדובר במעורבות המחייבת ענישה מרתיעה.

בכל הנוגע לנאשם 4, אין ספק שמעורבותו היתה מצומצמת ולפיכך, נכון לקבוע בעניינו מתחם ענישה נמוך יותר. מקובל עליי מתחם הענישה שהוצע בידי התביעה **והנע בין 10 לבין 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל**, זאת על רקע העובדה שתפקידו בעסקה לא היה עיקרי.

גזירת העונש המתאים לנאשמים (סעיף 40יא לחוק העונשין)

נקבעו מתחמי הענישה. כל שנותר כעת הוא למקם את מיקומו של כל אחד מהנאשמים על-גבי ציר המתחם החל בעניינו, זאת בהתחשב בנסיבותיו האישיות, הללו שאינן קשורות בביצוע העבירה.

נתחיל בעניינו של הנאשם 2:

אין ספק שעונש מאסר יפגע בנאשם לנוכח גילו, מצבו הבריאותי המשפחתי והכלכלי. העונש יפגע בהכרח במשפחתו של הנאשם; הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הודה בעשייתם ופועל כדי לחזור למוטב. הנאשם שיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק. נסיבות חייו הקשות השפיעו על ביצוע מעשה העבירה. הנאשם נפצע ונזק לניתוח; כתוצאה מכך, הוא לא עבד כשנה ובכך הסתבך כלכלית ונגרר לבצע את מעשה העבירה. עברו הפלילי נקי.

יש מקום וצורך להרתיע את הנאשם עצמו (כעולה מתסקיר שירות המבחן) וגם את הרבים מפני ביצוע עבירות דומות.

בהתחשב במכלול, ומתוך התחשבות בעונשים אשר הוטלו על המעורבים האחרים, מצאתי לנכון להטיל על נאשם 2-30 חודשי מאסר שמתוכם יהיו **17 חודשים לריצוי בפועל מיום מעצרו 12.1.16** היתרה תהא על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה על סעיף 144 לחוק העונשין. כן מוטל עליו קנס בסך של 1,500 ₪ שישולם עד יום 1.7.17. לא ישולם הקנס במועדו, יהא על הנאשם לרצות 15 ימי מאסר תמורתו.

נפנה לעיין בעניינו של הנאשם 4

גם נאשם זה הוא צעיר בגילו; הוא סובל מרקע רפואי ופסיכיאטרי מכביד פועל יוצא של תאונה שעבר בגיל 17 ואשר שיבשה את חייו. ריצוי עונש מאסר בוודאי יפגע בו לנוכח גילו, מצבו הבריאותי ומצבו המשפחתי ומצבו הכלכלי. עונש כאמור גם יפגע בבני-משפחתו. גם נאשם זה נטל אחריות על מעשיו והודה בכל שיוחס לו בכתב-האישום המתוקן. הוא הודה באשמה והביע חרטה. נסיבות חייו הקשות שתוארו לעיל ודאי הניעו אותו להדרדר לעולם הפשע. עברו הפלילי מכביד. הוא הורשע זה מקרוב בעבירה שעניינה החזקת כלי-נשק ונשיאתו וזמן קצר לאחר ששוחרר ממאסרו וחרף עונש מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד נגדו, הוא ביצע את מעשה העבירה בו הורשע כאן.

לפיכך, מצאתי לנכון להטיל עליו, לאחר עיון בגזרי-דין של הנאשמים האחרים ובחלק היחסי שלו בעשייה הפלילית בראיית חלקם שלהם, **עונש של 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל.**

כמו-כן, מצאתי לכבד את **הסכמת הצדדים**, במסגרתה התבקשתי להורות על **הפעלת העונש המותנה כשרק חציו מצטבר לעונש המוטל על הנאשם היום.**

התוצאה היא, אפוא, שמוטלים על הנאשם 24 חודשי מאסר שמתוכם יהיו **12 חודשים לריצוי בפועל מיום מעצרו 12.1.16**; היתרה תהא על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה על סעיף 144 לחוק העונשין. יהא עליו לשלם קנס של 1,000 ₪ עד יום 1.7.17, או שירצה 10 ימי מאסר תמורתו. **עונש המאסר המותנה (בן 10 חודשים) שהוטל על הנאשם במסגרת ת"פ 15-06-23580 מופעל בזאת באופן הבא: 5 חודשים מתוכו ירוצו בחופף לעונש המוטל כאן ו-5 חודשים יצטברו לו. התוצאה היא שיהא על הנאשם לרצות 17 חודשי מאסר מיום מעצרו.**

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"א תשרי תשע"ז, 13 אוקטובר 2016.